

Obsah

Předmluva	15
Programovací jazyk C#	15
Co v této knize najdete	15
Na co se nedostalo	16
Nástroje	16
Terminologie	16
Příklady	16
Na závěr	16
1 Než opravdu začneme	17
1.1 Počítač	17
1.2 Operační paměť	17
1.3 Datové typy a proměnné	18
1.4 Programy a programovací jazyky	19
1.5 Operační systém	20
1.6 Program a algoritmus	20
1.7 Objekty a třídy	23
1.7.1 Zapouzdření	23
1.7.2 Objektový program	24
1.7.3 Modelovací jazyk UML	25
1.7.4 Skládání objektů	25
1.7.5 Dědění	25
1.7.6 Polymorfizmus	27
1.7.7 Abstraktní třída	27
1.7.8 Dědění versus skládání	28
1.8 Jazyk C#	28
1.8.1 Prostředí .NET	29
1.8.2 Metadata	30
1.8.3 Společný systém typů	30
1.8.4 C#, Java a C++	31
1.9 Kde získat překladač C#	31
2 První programy	33
2.1 Nápis na obrazovce	33
2.1.1 Zdrojový text	33
2.1.2 Příprava překladu z příkazové řádky	34
2.1.3 Překládáme program z příkazové řádky	34
2.1.4 Jak to zkazit	35
2.2 Co jsme naprogramovali	36
2.3 Ódy žlutého koně: čeština v programu	38
2.4 Sestavení (assembly)	39

2.5	Opět žlutý kůň, tentokrát s Visual Studiem 2019	40
2.5.1	Projekt a řešení.....	40
2.5.2	Projekt nového programu.....	40
2.5.3	Visual Studio nám našeptává.....	44
2.5.4	Nové konstrukce v programu.....	44

3

	Jednoduché příklady	46
3.1	Drobné úpravy programu	46
3.2	Počítač ať počítá	48
3.3	Metoda, která vypočte hodnotu	50
3.4	Jednoduchý vstup z konzole.....	52
3.4.1	Vytváříme dynamickou knihovnu.....	54
3.4.2	Použití dynamické knihovny	55
3.5	Ještě trochu počítání	56
3.5.1	Faktoriál	56
3.5.2	Užitečné operátory	58
3.5.3	Podmínka	59
3.5.4	Indikace chyby.....	60
3.5.5	Výjimky.....	61
3.5.6	Magická čísla	62
3.6	Univerzální nápis	63
3.6.1	Třída Text.....	63
3.6.2	Přetěžování metod	64
3.6.3	Vytvoření instance	65
3.6.4	Volání metod.....	66
3.6.5	Program.....	66
3.6.6	Přiřazování odkazů.....	66
3.6.7	Automatická správa paměti.....	67

4

	Složitější příklady	69
4.1	Řazení slov	69
4.1.1	Třídy v programu	69
4.1.2	Slovník.....	71
4.1.3	Analyzátor	72
4.1.4	Program složený z více souborů	75
4.1.5	Zkoušíme program.....	76
4.2	Seznam	77
4.2.1	Jednosměrně zřetězený seznam	77
4.2.2	Implementace seznamu	79
4.3	Vylepšujeme vstup	82
4.3.1	Požadavky	83
4.3.2	Úvodní úvahy	83
4.3.3	Čtení řádky	83
4.3.4	Přeskočení mezer	84
4.3.5	Další slovo	84
4.3.6	Čtení řetězce	85
4.3.7	Na závěr	85
4.4	Ladění programu	85
4.4.1	Zdrojový kód	86
4.4.2	Nástroje pro ladění	86

2.5	Opět žlutý kůň, tentokrát s Visual Studiem 2019	40
2.5.1	Projekt a řešení.....	40
2.5.2	Projekt nového programu.....	40
2.5.3	Visual Studio nám našeptává.....	44
2.5.4	Nové konstrukce v programu.....	44

3

	Jednoduché příklady	46
3.1	Drobné úpravy programu	46
3.2	Počítáč ať počítá	48
3.3	Metoda, která vypočte hodnotu	50
3.4	Jednoduchý vstup z konzole.....	52
3.4.1	Vytváříme dynamickou knihovnu.....	54
3.4.2	Použití dynamické knihovny	55
3.5	Ještě trochu počítání	56
3.5.1	Faktoriál	56
3.5.2	Užitečné operátory	58
3.5.3	Podmínka	59
3.5.4	Indikace chyby	60
3.5.5	Výjimky.....	61
3.5.6	Magická čísla	62
3.6	Univerzální nápis	63
3.6.1	Třída Text.....	63
3.6.2	Přetěžování metod	64
3.6.3	Vytvoření instance	65
3.6.4	Volání metod.....	66
3.6.5	Program.....	66
3.6.6	Přiřazování odkazů.....	66
3.6.7	Automatická správa paměti.....	67

4

	Složitější příklady	69
4.1	Řazení slov	69
4.1.1	Třídy v programu	69
4.1.2	Slovník	71
4.1.3	Analyzátor	72
4.1.4	Program složený z více souborů	75
4.1.5	Zkoušíme program.....	76
4.2	Seznam	77
4.2.1	Jednosměrně zřetězený seznam	77
4.2.2	Implementace seznamu	79
4.3	Vylepšujeme vstup	82
4.3.1	Požadavky	83
4.3.2	Úvodní úvahy	83
4.3.3	Čtení řádky	83
4.3.4	Přeskočení mezer	84
4.3.5	Další slovo	84
4.3.6	Čtení řetězce	85
4.3.7	Na závěr	85
4.4	Ladění programu	85
4.4.1	Zdrojový kód	86
4.4.2	Nástroje pro ladění	86

5

4.4.3	Krokujeme program	87
4.4.4	Ukončujeme krokování	87
4.4.5	Skok na zadané místo programu.....	88
4.4.6	Vstup do metody, výstup z metody.....	88
4.4.7	Zjištění hodnoty proměnné	88
4.4.8	Zarážka.....	89
4.4.9	Další možnosti.....	89
5	Začínáme nastro	91
5.1	Jak budeme C# popisovat.....	91
5.2	Základní pojmy.....	92
5.2.1	Komentář.....	92
5.2.2	Klíčová slova	93
5.2.3	Identifikátor.....	93
5.2.4	Zápis programu.....	94
5.3	Jmenné prostory	94
5.3.1	Deklarace jmenného prostoru	95
5.3.2	Spojování jmenných prostorů	96
5.3.3	Globální jmenný prostor	97
5.3.4	Direktiva using	97
5.3.5	Přejmenování.....	97
5.4	Atributy	98
5.4.1	Některé atributy	99

6

6	Proměnné a datové typy	100
6.1	Proměnné	100
6.1.1	Deklarace s klíčovým slovem var	100
6.1.2	Povinná inicializace	101
6.1.3	Typy a proměnné	101
6.2	Třída System.Object.....	101
6.2.1	Rovnost objektů	102
6.2.2	Řetězcová reprezentace objektu	102
6.2.3	Mělká kopie objektu	102
6.2.4	Další metody	102
6.3	Hodnotové typy poprvé: atomické typy	103
6.3.1	Celá čísla	103
6.3.2	Znaky	107
6.3.3	Reálná čísla (typy float a double)	108
6.3.4	Desítková čísla (typ decimal)	111
6.3.5	Logické hodnoty	111
6.3.6	Prázdný „typ“ void	112
6.3.7	Převod řetězce na hodnotu číselného, znakového nebo logického typu	114
6.4	Pole: skupina proměnných stejného typu	115
6.4.1	Počet prvků	115
6.4.2	Deklarace pole	115
6.4.3	Vytvoření pole	116
6.4.4	Práce s prvky	116
6.4.5	Inicializace pole	117

6.4.6	Vícerozměrná pole	117
6.4.7	Nepravidelná pole	117
6.4.8	Práce s poli.....	118
6.5	Instance tříd.....	121
6.5.1	Automatická správa paměti.....	121
6.6	Hodnotové typy podruhé	122
6.6.1	Výčtové typy.....	122
6.6.2	Struktury	124
6.7	Zabalení a vybalení.....	125
6.8	Uspořádané n-tice.....	125
6.8.1	Funkce vracející n-tice.....	125
6.8.2	Přiřazování pomocí n-tic.....	126
6.8.3	Deklarace skupiny proměnných.....	126
6.8.4	Vynechání jedné složky	126
6.8.5	Implicitní dekonstrukce.....	127

7

7.1	Příkazy	128
7.2	Blok (složený příkaz)	128
7.2.1	Elementární příkazy	129
7.2.1.1	Prázdný příkaz	129
7.2.1.2	Výrazový příkaz	129
7.2.1.3	Deklarace	129
7.3	Příkazy podmíněné	130
7.3.1	Příkaz if	130
7.3.2	Příkaz switch (přepínač)	131
7.4	Cykly	132
7.4.1	Příkaz while	133
7.4.2	Příkaz do-while	133
7.4.3	Příkaz for	134
7.4.4	Příkaz foreach	136
7.5	Skokové příkazy	137
7.5.1	Příkaz break	137
7.5.2	Příkaz continue	137
7.5.3	Příkaz goto	138
7.5.4	Příkaz return	139
7.5.5	Příkazy throw, checked, unchecked	139
7.6	Příkaz using	140
7.7	Příkazy yield	140
7.8	Ještě jednou příkaz switch	142
7.8.1	7.8.1 Výběr alternativy podle typu	142
7.8.2	7.8.2 Výběr podle typu s klauzulí when	144

8

8.1	Výrazy a operátory	145
8.1.1	Vlastnosti operátorů	145
8.1.1.1	Priorita	145
8.1.1.2	Asociativita	145
8.2	Aritmetické výrazy	145
8.2.1	Unární rozšíření	146
8.2.2	Binární rozšíření	146

9

8.3	Relační výrazy	148
8.4	Logické výrazy	148
8.5	Přehled operátorů	148
8.5.1	Podmíněný výraz	148
8.5.2	Operátor switch (podmíněný výraz s více možnostmi)	149
8.5.3	Určování typu instance	152
8.5.4	Určení velikosti hodnotového typu	153
8.5.5	Obrácené indexování	153
8.5.6	Definice rozsahu	154
8.5.7	Operátor nameof	154
9	Třídy a objekty	156
9.1	Deklarace třídy	156
9.1.1	Modifikátory v deklaraci třídy	156
9.1.2	Specifikace předka a rozhraní	157
9.2	Tělo třídy	158
9.2.1	Přístupová oprávnění	158
9.3	Datové složky	159
9.3.1	Nestatické datové složky	159
9.3.2	Neměnitelné složky	160
9.3.3	Statické datové složky	161
9.4	Metody	162
9.4.1	Přetěžování	162
9.4.2	Deklarace metody	162
9.4.3	Parametry metod	163
9.4.4	Nestatické metody	168
9.4.5	Statické metody	169
9.4.6	Lokální proměnné	171
9.4.7	Rozšiřující metody	171
9.4.8	Rekurze	172
9.4.9	Metoda Main()	173
9.4.10	this	175
9.5	Konstruktory a destruktory	176
9.5.1	Inicializátor	176
9.5.2	Statický konstruktor	177
9.5.3	Destruktor	177
9.6	Vlastnosti	178
9.6.1	Deklarace vlastnosti	178
9.7	Dědění	180
9.7.1	Konstruktor potomka	181
9.7.2	Pře definované metody a vlastnosti	182
9.7.3	Nepolymorfni chovani predefinovanych metod	182
9.7.4	Polymorfni chovani metod (prekrivanji)	184
9.7.5	Grafické objekty	184
9.7.6	Abstraktní metody, abstraktní třídy	189
9.7.7	Zapečetěné třídy, zapečetěné metody	190
9.8	Struktury	190
9.8.1	Neměnné struktury	191

9.9	Vnitřní datové typy a anonymní třídy.....	192
9.9.1	Vnitřní datové typy.....	192
9.9.2	Nepojmenované třídy	192
10	Ještě jednou objektové typy	193
10.1	Rozhraní	193
10.1.1	Rozhraní jako seznam metod a jako typ.....	193
10.1.2	Deklarace rozhraní.....	194
10.1.3	Rozhraní a dědění	195
10.1.4	Implementace rozhraní	195
10.1.5	Explicitní implementace metody z rozhraní.....	195
10.1.6	Příklady rozhraní z knihoven prostředí .NET	196
10.1.7	Klonování objektů	197
10.1.8	Další možnosti rozhraní.....	199
10.2	Generické typy a metody.....	200
10.2.1	Deklarace generické třídy	201
10.2.2	Omezení formálních typů.....	201
10.2.3	Inicializace datových složek formálních typů	202
10.2.4	Generické metody	202
10.3	Seznam jako (téměř) standardní kolekce	203
10.3.1	Potřebné pojmy.....	203
10.3.2	Třída Seznam: základní část.....	204
10.3.3	Enumeračník a co s ním souvisí	207
10.4	Delegáty a lambda-výrazy.....	212
10.4.1	Deklarace delegátu	213
10.4.2	Vytvoření delegátu	213
10.4.3	Operace s delegátem	213
10.4.4	Anonymní metoda	214
10.4.5	Vícenásobné delegáty.....	215
10.4.6	Lambda-výrazy.....	215
10.5	Události	216
10.5.1	Delegát pro událost	216
10.5.2	Vyvolání události	217
10.6	Přetěžování operátorů.....	218
10.6.1	Základní pravidla	219
10.6.2	Deklarace přetíženého operátoru	219
10.6.3	Příklad: komplexní čísla	221
10.6.4	Indexování seznamu	226
10.6.5	„Operátory“ true a false.....	228
11	Hodnota null	233
11.1	Nulovatelné hodnotové typy	233
11.2	Referenční typy a null	235
11.2.1	Deklarace nulovatelného referenčního typu	236
11.2.2	Nulovatelnost typů	237
11.2.3	Kontexty nulovatelnosti	237
11.2.4	Význam kontextů nulovatelnosti	238
11.2.5	Podmíněný přístup ke složkám (operátory ? a ?[])	239

12

11.3	Nestandardní třída Optional<T>.....	240
11.3.1	Implementace	240
11.3.2	Použití třídy Optional<T>.....	241
11.3.3	Výhody a nevýhody	242
12	Ošetřování chyb v programu.....	243
12.1	Co dělat, když dojde k chybě?.....	243
12.2	Výjimka v C#	244
12.2.1	Třídy pro přenos informací o výjimkách.....	245
12.2.2	Vznik výjimky	245
12.3	Ošetřování výjimek.....	246
12.3.1	Syntax	246
12.3.2	Obsluha	247
12.3.3	Když vznikne výjimka	247
12.4	Pokročilejší možnosti	250
12.4.1	Pošli to dál	251
12.4.2	Vnitřní výjimka	251
12.4.3	Filtr	252
12.4.4	Koncovka	252
12.5	Složitější příklady	254
12.5.1	Ještě jednou vstup	254
12.5.2	Rovnost komplexních čísel.....	256
12.6	Aserce	258
12.6.1	Metody System.Diagnostics.Debug.Assert().....	258

13

13	Dotazovací jazyk LINQ.....	260
13.1	Základy jazyka LINQ.....	260
13.1.1	Zdroj dat.....	260
13.1.2	První dotaz.....	261
13.1.3	Složitější dotazy	263
13.2	Zdroje dat pro LINQ.....	265
13.2.1	Kolekce a pole jako zdroj dat	265
13.2.2	Vlastní třída jako zdroj dat.....	265
13.3	Dotazy v LINQ.....	266
13.3.1	Struktura dotazu.....	266
13.3.2	Spojování zdrojů dat	267
13.3.3	Pomocná proměnná	270
13.3.4	Řazení a seskupování	271
13.3.5	Agregace, transformace a další možnosti	276
13.3.6	Přístup k prvkům	277
13.3.7	Vytváření posloupností	279
13.3.8	Transformace posloupnosti	280
13.3.9	Množinové a související operace	281
13.3.10	Paralelní zpracování	281
13.4	Příklad: Úloha N dam.....	281
13.4.1	O co jde	282
13.4.2	Postup řešení	282
13.4.3	Třída Řešitel	283
13.4.4	Úloha N dam a jazyk LINQ	287

14	Práce se znakovými řetězci	290
14.1	Třída string a navazující nástroje.....	290
14.1.1	Vytvoření řetězce	290
14.1.2	Řetězcové literály.....	291
14.1.3	Operace se znakovými řetězci.....	292
14.1.4	Formátování.....	294
14.1.5	Další možnosti formátování	298
14.1.6	Standardní formátování data a času.....	299
14.1.7	Vlastní formát data a času	300
14.1.8	Normalizace znakových řetězců	301
14.2	Regulární výrazy.....	303
14.2.1	Nástroje pro práci s regulárními výrazy v C#	304
14.2.2	Regulární výraz.....	305
14.2.3	Ladění regulárních výrazů.....	310
15	Soubory, vstupy a výstupy	311
15.1	Třídy pro práci se soubory a proudy.....	311
15.2	Práce se soubory a adresáři	312
15.2.1	Práce se soubory.....	312
15.2.2	Práce s adresáři.....	312
15.3	Vstupy a výstupy	314
15.3.1	Čtení a zápis binárních dat	315
15.3.2	Čtení a zápis textových dat	319
15.3.3	Paměťové proudy	323
15.4	Serializace	325
15.4.1	Serializace našich vlastních datových typů	326
15.4.2	Serializace neserializovatelných objektů.....	327
16	Grafické uživatelské rozhraní (Windows Forms)	330
16.1	První okno	330
16.1.1	Projekt okenní aplikace	330
16.1.2	Komponenty, jejich vlastnosti a události.....	333
16.2	Aplikace založená na knihovně Windows Forms	337
16.2.1	Nejdůležitější třídy	337
16.2.2	Okenní aplikace pro Windows	337
16.2.3	Předdefinované události.....	340
16.3	Úloha N dam v okně	342
16.3.1	Co budeme od programu požadovat	342
16.3.2	Základní třídy programu	343
16.3.3	Okno	343
16.3.4	Obsluha událostí	345
16.3.5	Řešení a jeho zobrazení	347
16.3.6	Odstraňujeme problémy	351
16.3.7	Prostředky	354
16.4	Nastavení (vlastní dialog)	356
16.4.1	Stránka Setings.settings	357
16.4.2	Nová nabídka	358
16.4.3	Dialog Nastavení: vizuální návrh	359

16.4.4	Dialog Nastavení: funkčnost.....	360
16.4.5	Úprava třídy Okno.....	363
17	Grafické uživatelské rozhraní (WPF).....	366
17.1	Některé důležité třídy	366
17.2	Obvyklá struktura programu s WPF	367
17.2.1	První program.....	367
17.2.2	Zdrojové soubory prvního programu	367
17.2.3	Jazyk XAML.....	368
17.2.4	Další soubory	371
17.3	Práce s oknem.....	371
17.3.1	Komponenty určující rozložení ovládacích prvků	372
17.3.2	Prostředky pro speciální grafické efekty.....	372
17.3.3	Stýly.....	373
17.3.4	Spouště	374
17.4	Některé další možnosti	375
17.4.1	Vazba mezi ovládacími prvky.....	375
17.4.2	Transformace.....	377
17.5	Program bez XAML	378
18	Souběžné výpočty.....	380
18.1	Podproces.....	380
18.1.1	Třída Thread	380
18.1.2	Základní operace s podprocesy	382
18.1.3	Spánek a čekání na dokončení podprocesu	386
18.1.4	Pozastavení a obnovení podprocesu.....	387
18.1.5	Přerušení podprocesu	388
18.1.6	Násilné ukončení podprocesu	388
18.1.7	Podprocesy na pozadí	390
18.1.8	Priorita podprocesu	391
18.2	Synchronizace podprocesů	391
18.2.1	Problémy při sdílení prostředků	391
18.2.2	Zámek.....	392
18.2.3	Zámek v prostředí .NET	393
18.2.4	Atomické operace	398
18.3	Komunikace mezi podprocesy	398
18.4	Podprocesy a grafické uživatelské rozhraní	402
18.4.1	Přístup ke komponentám GUI z podprocesu	403
18.4.2	Výpočet na pozadí	405
18.5	Některé další nástroje	409
18.5.1	Fond podprocesů.....	409
18.5.2	Statická datová složka třídy vlastní podprocesu	412
18.5.3	Synchronizace celé metody.....	412
18.5.4	Třída Parallel	413
18.5.5	Asynchronní metody, asynchronní úlohy	415
Literatura.....	419	
Rejstřík	420	